

Disposicions generals – Ordenances i modificacions

ORDENANÇA relativa a la restricció de la circulació de determinats vehicles a la ciutat de Barcelona amb l'objectiu de preservar i millorar la qualitat de l'aire.

EXP. Núm. 19SD0123NT

Ordenança relativa a la restricció de la circulació de determinats vehicles a la ciutat de Barcelona amb l'objectiu de preservar i millorar la qualitat de l'aire.

Preàmbul

1.

L'Organització Mundial de la Salut (OMS), en la «Nota descriptiva sobre qualitat de l'aire i salut»¹, defineix la contaminació de l'aire com un important risc mediambiental per a la salut i considera que la disminució dels nivells de pol·lució atmosfèrica poden reduir la càrrega de morbiditat derivada d'accidents cerebrovasculars, càncers de pulmó i pneumopaties cròniques i agudes, entre elles l'asma.

A la Unió Europea ha estat un objectiu principal la millora de la qualitat ambiental des de la Directiva 96/62/CE del Consell, de 27 de setembre de 1996, sobre avaluació i gestió de la qualitat de l'aire ambient, fins les vigents Directiva 2004/107/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 15 de desembre de 2004, relativa a l'arsènic, el cadmi, el mercuri, el níquel i els hidrocarburs aromàtics policíclics en l'aire ambient i, particularment, la Directiva 2008/50/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 21 de maig de 2008, relativa a la qualitat de l'aire ambient i a una atmosfera més neta en Europa (que regula els contaminants partícules en suspensió, òxid de sofre i nitrogen, monòxid de carboni, plom i ozó, entre altres).

La Carta Europea de Salvaguarda dels Drets a la Ciutat, aprovada a Saint Denis l'any 2000, estableix el dret dels ciutadans i ciutadanes al medi ambient i l'obligació de les autoritats municipals d'adoptar polítiques de prevenció de la contaminació i de controlar el tràfic automobilístic, tot respectant el medi ambient i encoratjant l'ús de vehicles no contaminants (articles XVIII i XX).

L'Acord de París de 2015 té per objecte reforçar la resposta mundial a l'amenaça del canvi climàtic i estableix en el seu article 2, el compromís de mantenir l'augment de la temperatura mitjana mundial molt per sota de 2°C respecte als nivells preindustrials, i prosseguir els esforços per limitar aquest augment de la temperatura a 1,5°C respecte als nivells preindustrials.

¹ [https://www.who.int/es/news-room/fact-sheets/detail/ambient-\(outdoor\)-air-quality-and-health](https://www.who.int/es/news-room/fact-sheets/detail/ambient-(outdoor)-air-quality-and-health)

A l'article 7 de l'Acord de Paris, s'estableix l'objectiu mundial relatiu a l'adaptació, que consisteix en enfortir la resiliència i reduir la vulnerabilitat al canvi climàtic amb vista a contribuir al desenvolupament sostenible i aconseguir una resposta d'adaptació adequada. En aquest mateix article es reconeix que l'adaptació és un repte mundial que incumbeix a tothom, amb dimensions locals, subnacionals, nacionals, regionals i internacional, i el que és més important: que un increment dels nivells de mitigació pot reduir la necessitat d'esforços addicionals d'adaptació.

En el mateix marc de les Nacions Unides, la Declaració de l'Assemblea General de les Nacions Unides de 25 de setembre de 2015, per la qual s'adopta l'Agenda 2030 de desenvolupament sostenible, concreta els 17 objectius de desenvolupament sostenible i les 169 fites de caràcter integrat, que conjuguen les tres dimensions del desenvolupament sostenible: econòmica, social i ambiental. L'Agenda 2030 és un pla d'acció que, entre d'altres coses, vol protegir el planeta de la degradació ambiental i engegar mesures urgents per reduir el canvi climàtic, amb l'objectiu que el planeta pugui satisfer les necessitats de les generacions actual i de les futures. Aquesta declaració estableix que totes les organitzacions públiques, privades i civils dels Estats signants de la declaració implementaran el pla d'acció que representa l'Agenda 2030.

L'article 45.1 de la Constitució espanyola reconeix que tothom té el dret a disposar d'un medi ambient adequat per al desenvolupament de la persona, així com el deure de conservar-lo. Així mateix, en l'article 43.1, reconeix el dret a la protecció de la seva salut. En aquest mateix sentit, l'article 27 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya estableix el dret de totes les persones a viure en un medi equilibrat, sostenible i respectuós amb la salut, i també el dret a la protecció davant les diferents formes de contaminació. A la vegada, estableix el deure de totes les persones de col·laborar en les actuacions que tendeixin a eliminar les diferents formes de contaminació, amb l'objectiu de mantenir-lo i conservar-lo per a les generacions futures. Al respecte l'article 84.2 de l'Estatut preveu que els governs locals de Catalunya tenen competències pròpies, en els termes que determinin les lleis, sobre la circulació i els serveis de mobilitat (lletra h) i sobre la formulació i la gestió de polítiques per a la protecció del medi ambient (lletra j).

Pel que fa al règim general, l'article 25.2 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, així com l'article 66.3 del Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, estableixen que els municipis han d'exercir competències, en els termes de la legislació de l'Estat i de les comunitats autònomes, en les matèries de medi ambient urbà, i específicament de protecció contra la contaminació atmosfèrica en les zones urbanes, i de trànsit i estacionament de vehicles i mobilitat, que inclou l'ordenació del trànsit de vehicles i persones en les vies urbanes.

L'article 27.2 de la Llei de l'Estat 33/2011, de 4 d'octubre, general de salut pública, disposa que les administracions públiques, en l'àmbit de les seves competències han de protegir la salut de la població mitjançant activitats i serveis que actuïn sobre els riscos presents en el medi i en els aliments, a l'efecte de desplegar els serveis i les activitats que permetin la gestió dels riscos per a la salut que puguin afectar la població.

A Catalunya, l'article 6.3 de la Llei 18/2009, del 22 d'octubre, de salut pública, estableix que les administracions públiques competents en matèria de salut pública han de proporcionar les prestacions en aquesta matèria, entre les quals està la promoció i protecció de la salut i la prevenció dels factors de risc derivats de l'aire i l'aigua i dels aspectes mediambientals que puguin repercutir en la salut de les persones (lletra a), i l'article 68.1 de la Llei 15/1990, de 9 de juliol, d'ordenació sanitària de Catalunya, atorga competències als ajuntaments per prestar els serveis sanitaris necessaris per a donar compliment a les seves responsabilitats en relació amb l'obligat compliment de les normes i els plans sanitaris relatius al control sanitari del medi ambient, que inclou en primer terme la contaminació atmosfèrica (lletra b).

Per la seva banda, l'article 16.4 de la Llei 34/2007, de 15 de novembre, de qualitat de l'aire i protecció de l'atmosfera, estableix que les entitats locals, en l'àmbit de les seves competències, poden elaborar els seus propis plans i programes, amb la finalitat de complir els nivells establerts en la normativa corresponent, i els permet d'adoptar mesures de restricció total o parcial del trànsit, entre les quals s'inclouen les restriccions als vehicles més contaminants, a certes matrícules, a certes hores o en certes zones, entre altres.

L'article 7 del Reial decret legislatiu 6/2015, de 30 d'octubre, pel que s'aprova el text refós de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles a motor i seguretat vial, atorga als municipis la competència de restringir la circulació a determinats vehicles en vies urbanes per motius mediambientals (lletra g), i l'article 18 d'acordar pels mateixos motius la prohibició total o parcial d'accés a parts de la via, amb caràcter general, o per a determinats vehicles, o el tancament de determinades vies.

Pel que fa al règim especial de Barcelona, l'article 103 primer de la Carta municipal de Barcelona estableix, al seu torn, que l'adopció de mesures de prevenció, control i correcció de la contaminació atmosfèrica és una àrea d'actuació pròpia de l'Ajuntament de Barcelona (lletra a). A més, l'article 93 disposa que és competència pròpia de l'Ajuntament de Barcelona l'ordenació del trànsit de persones i vehicles, i això inclou la vigilància i la sanció de les infraccions a totes les vies urbanes. Al seu torn, l'article 18.1 de la Llei 1/2006, de 13 de març, per la qual es regula el règim especial del municipi de Barcelona, disposa que l'Ajuntament regula mitjançant les ordenances municipals corresponents els diferents usos de les vies i estableix les modalitats i els procediments per a l'ordenació, vigilància, control del trànsit de persones, animals i vehicles, amb la finalitat d'harmonitzar els diferents usos i fer-los compatibles de forma equilibrada amb la garantia de la seguretat viària, la mobilitat i fluïdesa del trànsit, la protecció del medi ambient i la protecció de la integritat dels espais públics i privats.

Concretament, a la Zona de Qualitat de l'Aire (ZQA) 1, on pertany la ciutat de Barcelona, històricament s'han registrat superacions dels valors límit de diòxid de nitrogen (NO₂) i partícules en suspensió amb diàmetre inferior a 10 micres (PM₁₀). Per aquesta raó, la Generalitat de Catalunya la va incloure en la Zona de protecció especial de l'ambient atmosfèric mitjançant el Decret 226/2006, de 23 de maig de 2006; pel qual es declaren zones de protecció especial de l'ambient atmosfèric diversos municipis de les comarques del Barcelonès, el Vallès Oriental, el Vallès Occidental i el Baix Llobregat per al contaminant diòxid de nitrogen (NO₂) i per a les partícules PM₁₀; es dona així compliment a la Llei

22/1983, de 21 de novembre, de protecció de l'ambient atmosfèric, que, a més, exigeix en aquesta zona la formulació d'un pla d'actuació amb mesures per revertir la situació.

D'acord amb els informes utilitzats per a l'elaboració del Pla de millora de la qualitat de l'aire de Barcelona (2015-2018), publicat a l'abril del 2015, el trànsit rodat és la principal font contribuïdora als nivells de contaminació d'NO₂ i PM₁₀ a la Ciutat Comtal. Per tant, qualsevol estratègia de reducció dels nivells de contaminació ha de passar per reduir les emissions del trànsit rodat.

L'article 3.3 del Reial decret 102/2011, de 28 de gener, relatiu a la millora de la qualitat de l'aire, imposa a les entitats locals l'obligació d'adoptar les mesures necessàries per garantir que les concentracions dels contaminants regulats no superin els objectius de qualitat de l'aire i per a la reducció de les concentracions, en particular mitjançant l'aprovació de plans de millora de qualitat de l'aire i de plans d'acció a curt termini.

D'acord amb la distribució de competències, en els darrers anys s'han endegat diverses iniciatives a nivell autonòmic, metropolità i municipal per combatre la contaminació atmosfèrica.

A nivell autonòmic destaca el Pla d'actuació per a la millora de la qualitat de l'aire als municipis declarats zones de protecció especial de l'ambient atmosfèric mitjançant el Decret 226/2006, de 23 de maig, aprovat pel Decret 152/2007, de 10 de juliol, prorrogat pel Decret 203/2009, de 22 de desembre, i que posteriorment ha estat substituït pel Pla d'actuació per a la millora de la qualitat de l'aire a les zones de protecció especial de l'ambient atmosfèric, aprovat pel Govern de la Generalitat mitjançant l'Acord GOV/127/2014, de 23 de setembre.

En l'àmbit metropolità, l'any 2017 es va aprovar el Programa metropolità de mesures contra la contaminació atmosfèrica amb l'objectiu de concretar mesures estructurals per poder-les executar a curt i a mig termini. El 21 de maig de 2019 el Consell Metropolità de l'Àrea Metropolitana de Barcelona aprova el Reglament de registre metropolità de vehicles estrangers i d'altres vehicles autoritzats a les Zones de Baixes Emissions.

Finalment, en l'àmbit municipal, en el Pla de mobilitat urbana de Barcelona 2013-2018, aprovat a l'octubre de 2014, s'estableixen les prioritats en matèria de mobilitat i es promouen els desplaçaments a peu, en bicicleta i en transport públic amb l'objectiu de situar els nivells de contaminació atmosfèrica per sota dels límits que marca la legislació europea. A més a més, en el Pla de millora de la qualitat de l'aire de Barcelona es quantifica la reducció necessària per acomplir amb aquest objectiu i es proposen mesures correctores addicionals.

L'any 2016, l'Ajuntament de Barcelona va aprovar la mesura de Govern relativa al Programa de mesures contra la contaminació atmosfèrica, amb l'objectiu d'intensificar i completar les actuacions ja planificades.

Atès el caràcter transfronterer de la contaminació atmosfèrica i la planificació que es desenvolupa a diferent escala, el 6 de març de 2017 va tenir lloc la 1a Cimera per a la millora de la qualitat de l'aire a la conurbació de Barcelona, que va derivar en un acord institucional entre la Generalitat de Catalunya, l'Àrea Metropolitana de Barcelona i l'Ajuntament de Barcelona, amb l'objectiu, entre d'altres, de reduir en els 15 anys següents un 30% de les

emissions a l'atmosfera de contaminants d'efecte local, principalment l'NO₂ i les PM₁₀. Aquest acord va ser refermat en la 2a Cimera el 25 de març de 2019.

La Declaració d'Emergència climàtica i ambiental del Parlament Europeu, de data 28 de novembre de 2019 "*declara la situació d'emergència climàtica i mediambiental; demana a la Comissió, als Estats membres i a tots els agents mundials que adoptin urgentment les mesures concretes necessàries per combatre i contenir aquesta amenaça abans que sigui massa tard, i manifesta el seu propi compromís al respecte*".

2.

En aquest context, aquesta Ordenança es desenvolupa per proporcionar la cobertura normativa necessària i regular la mesura inclosa en el Programa de mesures contra la contaminació atmosfèrica consistent en la restricció a la circulació dels vehicles més contaminants a la Zona de Baixes Emissions (ZBE) de l'àmbit Rondes de Barcelona. A nivell municipal, la pròpia Ordenança del medi ambient de Barcelona, de 25 de febrer de 2011, ja regula els drets i deures de les persones de la ciutat en relació amb la qualitat de l'aire, entre d'altres, i té com a finalitat la preservació, la protecció, la restauració i la millora de la qualitat ambiental. No obstant, tant aquella ordenança com l'Ordenança de circulació de vianants i de vehicles de Barcelona, de 27 de novembre de 1998, resulten insuficients a l'hora de regular la mesura de restricció, ja que cal un instrument que aporti una visió estratègica i global.

L'Ajuntament de Barcelona estableix mecanismes de coordinació administrativa amb la Generalitat de Catalunya i amb l'Àrea Metropolitana de Barcelona, per portar a terme accions conjuntes de senyalització i informació de la ZBE de l'àmbit Rondes de Barcelona, així com amb els Ajuntaments de l'Hospitalet de Llobregat, Cornellà de Llobregat, Esplugues de Llobregat i Sant Adrià de Besòs, essent totes aquestes ciutats integrants totals o parcials de la zona.

Aquesta ordenança s'ha elaborat tenint en compte els principis que conformen la bona regulació, a què es refereix l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques. En particular, s'acompleixen els principis de necessitat i eficàcia ja que es considera que la seva aprovació és l'instrument més adequat per aconseguir l'objectiu que es persegueix, la restricció de la circulació de determinats vehicles a la ciutat de Barcelona amb l'objectiu de preservar i millorar la qualitat de l'aire. El principi de proporcionalitat es considera acomplert tota vegada que el decret conté la regulació imprescindible per atendre les necessitats que s'han de cobrir i no comporta mesures restrictives de drets ni obligacions als destinataris que no siguin imprescindibles. El principi de seguretat jurídica es garanteix ja que la norma és coherent amb la resta de l'ordenament jurídic. I el de transparència, perquè en el seu procés d'elaboració s'ha comptat amb la participació de les persones integrants dels col·lectius concernits i s'han sol·licitat els informes corresponents, a més que se'n requereix la publicació per a la seva entrada en vigor. En aplicació del principi d'eficiència, aquesta ordenança contribueix a millorar l'eficàcia i a racionalitzar la gestió del trànsit de vehicles a la ciutat de Barcelona.

3.

Quant a l'estructura i contingut, aquesta Ordenança consta de quatre capítols, divuit articles, una disposició transitòria, una disposició derogatòria, dues disposicions finals i tres annexos.

El capítol 1 conté les disposicions generals de l'Ordenança: la competència municipal en allò que és objecte de regulació (article 1), l'objecte i la finalitat (article 2), l'àmbit d'aplicació de l'Ordenança (article 3) i les definicions dels conceptes més rellevants a efectes d'aquesta norma (article 4).

El capítol 2 concreta els aspectes relatius a la protecció de la qualitat de l'aire pel que fa a l'objecte d'aquesta Ordenança, per tal d'emfatitzar-los: la qualitat de l'aire com a bé jurídic protegit (article 5), la corresponsabilitat de l'Administració i la societat en la conservació i protecció de l'ambient atmosfèric (article 6) i la funció de la Xarxa de Vigilància i Previsió de la Contaminació Atmosfèrica a Barcelona.

El capítol 3 regula les mesures d'intervenció administrativa. Es manté com a règim supletori al d'aquesta Ordenança el de l'Ordenança de circulació de vianants i vehicles (article 8). La mesura d'intervenció essencial és l'específica de la restricció del trànsit (article 9) en la ZBE, l'horari d'aquesta restricció (article 10) i els casos en què, excepcionalment, es pot autoritzar l'accés a la ZBE (article 11). Es fa una remissió al Registre metropolità de vehicles estrangers i d'altres vehicles autoritzats a les Zones de Baixes Emissions (article 12). S'estableixen les exempcions a les mesures de restricció de la circulació de vehicles més contaminants (article 13) i les autoritzacions d'accés a la ZBE d'aquests vehicles (article 14), de conformitat amb el Reglament metropolità al·ludit. Finalment, en aquest capítol, es regula el sistema de control del compliment de la mesura de restricció (article 15) i el seguiment dels seus efectes en la qualitat de l'aire a la ciutat (article 16).

El capítol 4 regula el règim sancionador (articles 17 i 18), que respecta el principi de legalitat i el d'autonomia local i manté l'equilibri que exigeix la jurisprudència entre els dos principis es fonamenta en la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local i el text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril i el Reial decret legislatiu 6/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària.

La disposició transitòria primera estableix per a quines categories de vehicles es difereixen els efectes de l'Ordenança. Així mateix, la disposició transitòria segona estableix la data d'inici dels efectes del capítol quatre.

La disposició derogatòria única indica expressament les disposicions municipals que resten derogades.

La disposició final primera habilita a què per mitjà de decret de l'Alcaldia es puguin modificar els annexos de l'Ordenança, per tal d'adequar-los a les necessitats que es plantegin. Es garanteix la participació ciutadana en l'elaboració d'aquests decrets.

La disposició final segona estableix l'entrada en vigor de l'Ordenança l'endemà de la seva publicació, en atenció a les rellevants raons d'interès públic per aplicar d'immediat les mesures que conté.

L'annex 1 delimita la Zona de Baixes Emissions (ZBE) de l'àmbit Rondes de Barcelona, amb el detall de les zones de la ciutat que en són excloses. L'annex 2 concreta quins són els vehicles més contaminants amb accés restringit a la ZBE. L'annex 3 es refereix als vehicles de serveis. L'annex 4 concreta les tipologies de vehicles que poden sol·licitar l'exempció d'accés a la ZBE perquè presten serveis singulars, segons es disposa a l'apartat 1. c) 1 de l'article 14. I l'annex 5 detalla el nombre màxim d'autoritzacions diàries d'accés a la ZBE que poden obtenir els vehicles als quals es refereix l'article 14.

Capítol 1. Disposicions generals

Article 1. Competència municipal

1. Correspon a l'Ajuntament de Barcelona, d'acord amb les competències que li atribueix la legislació general i l'específica aplicable al municipi, adoptar les mesures necessàries en relació amb la protecció de la qualitat de l'aire, la protecció de la salut pública davant el risc de contaminació i les mesures especials de regulació i ordenació del trànsit.

En concret, li correspon, d'acord amb la legislació sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat vial, acordar la restricció de la circulació a determinats vehicles en vies urbanes de la ciutat de Barcelona per motius mediambientals, així com, pels mateixos motius, acordar la prohibició total o parcial d'accés a parts de la via, amb caràcter general, o per a determinats vehicles, o el tancament de determinades vies.

2. La prevenció i el control de la contaminació atmosfèrica és una àrea d'actuació pròpia de l'Ajuntament de Barcelona, d'acord amb l'article 103 primer de la Carta municipal de Barcelona.

Article 2. Objecte i finalitat

1. És objecte d'aquesta Ordenança establir els criteris de circulació en la Zona de Baixes Emissions (ZBE) de l'àmbit Rondes de Barcelona inclosa dins el terme municipal de Barcelona a què es refereix l'article 3.1, amb l'objectiu de reduir les emissions a l'atmosfera procedents del trànsit rodat, atès que aquest és el major contribuïdor als nivells de contaminació d'efecte local de la ciutat.

2. Aquesta Ordenança té la finalitat de reduir la contaminació ambiental, preservar i millorar la qualitat de l'aire i la salut pública, apropar els nivells de contaminació de la ciutat als recomanats per l'Organització Mundial de la Salut (OMS) i acomplir els valors límit de qualitat de l'aire legalment establerts.

Article 3. Àmbit d'aplicació

1. L'àmbit territorial d'aplicació d'aquesta ordenança abasta la part de la Zona de Baixes Emissions (ZBE) de l'àmbit Rondes de Barcelona inclosa en el terme municipal de Barcelona, d'acord amb la delimitació establerta a l'annex 1.

2. Tots els vehicles de motor més contaminants que circulin dins de la part de la Zona de Baixes Emissions (ZBE) de l'àmbit Rondes de Barcelona inclosa en el terme municipal de

Barcelona a què es refereix l'apartat 1, estan subjectes als preceptes d'aquesta Ordenança, amb les excepcions que s'hi estableixen.

Article 4. Definicions

Als efectes d'aquesta ordenança s'entén per:

1. «Zona de Baixes Emissions (ZBE) de l'àmbit Rondes de Barcelona»: l'àrea delimitada de l'Àrea Metropolitana de Barcelona amb una superfície de 95 km² en la qual es restringeix la circulació dels vehicles més contaminants, sens perjudici que, per raons justificades d'interès general, la ZBE sigui objecte d'una delimitació posterior diferent. Actualment, l'àrea inclou, totalment o parcial, els municipis de Barcelona (a excepció de la Zona Franca - Industrial i el barri de Vallvidrera, el Tibidabo i les Planes), l'Hospitalet de Llobregat, Cornellà de Llobregat, Esplugues de Llobregat i Sant Adrià del Besòs, d'acord amb la delimitació establerta a l'annex 1.
2. «Vehicle de motor»: vehicle proveït de motor per a la seva propulsió.
3. «Vehicles més contaminants»: els vehicles de motor que aconsegueixen els requisits que es detallen a l'annex 2.
4. «Vehicles de serveis»: són els així definits en el Reglament del registre metropolità de vehicles estrangers i d'altres vehicles autoritzats a les Zones de Baixes Emissions, aprovat pel Consell Metropolità de l'Àrea Metropolitana de Barcelona en sessió celebrada el 21 de maig de 2019. En el moment de l'entrada en vigor d'aquesta Ordenança, els vehicles de serveis són els que es detallen a l'annex 3.
6. «Diòxid de Nitrogen (NO₂)»: el gas format per dos àtoms d'oxigen i un de nitrogen que prové, principalment, de processos de combustió.

Capítol 2. Protecció de la qualitat de l'aire

Article 5. La qualitat de l'aire com a bé jurídic protegit

1. L'atmosfera és un bé comú indispensable per a la vida. Totes les persones tenen el dret a l'ús i gaudi d'una bona qualitat de l'aire, a la vegada que tenen el deure de col·laborar a conservar-la.
2. Totes les persones tenen el dret a la protecció de la salut davant de les diferents formes de contaminació, d'acord amb els estàndards i els nivells que determinin les lleis.
3. Les disposicions d'aquesta Ordenança són d'obligat compliment per a totes les persones que circulin a la ZBE de la ciutat inclosa en l'àmbit delimitat en l'article 3.1.
4. L'Administració municipal té el deure i la potestat de restablir i preservar la bona qualitat de l'aire d'acord amb els paràmetres establerts a la legislació vigent, així com preservar la salut del conjunt de la població.

Article 6. Corresponsabilitat

1. La responsabilitat de conservació i millora de la qualitat de l'aire correspon tant a l'Ajuntament de Barcelona com a la ciutadania en el seu conjunt.
2. L'Ajuntament de Barcelona té el deure de vetllar per la conservació i protecció de l'ambient atmosfèric i també l'obligació de fer complir a la societat en el seu conjunt el correlatiu deure de conservació i protecció i de col·laboració en les actuacions dirigides a reduir o eliminar les diferents formes de contaminació, de conformitat amb l'Estatut d'autonomia de Catalunya i la legislació específica.

Article 7. Vigilància i previsió de la contaminació atmosfèrica a Barcelona

1. L'Ajuntament de Barcelona, mitjançant la seva participació en l'Agència de Salut Pública de Barcelona, col·labora com a Centre d'Anàlisi en la gestió de la Xarxa de Vigilància i Previsió de la Contaminació Atmosfèrica (XVPCA), la qual està adscrita administrativament al Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya, d'acord amb la Llei 22/1983, de 21 de novembre, de protecció de l'ambient atmosfèric i l'Ordre de 20 de juny de 1986, per la qual s'estableix l'estructura i el funcionament de la XVPCA.
2. La XVPCA monitoritza l'estat de la qualitat de l'aire, de forma continua, en múltiples punts de la geografia catalana, d'acord amb la normativa esmentada a l'apartat 1.
3. La informació de la XVPCA està disponible al web del Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya.

Capítol 3. Mesures d'intervenció administrativa

Article 8. Mesures generals de circulació

En tot allò que no sigui objecte d'aquesta Ordenança, pel que fa a les mesures generals de circulació, s'aplica l'Ordenança de circulació de vianants i de vehicles, de 27 de novembre de 1998, i la normativa específica corresponent.

Article 9. Mesura específica de restricció del trànsit

Per motius de salut pública i de qualitat de l'aire, es prohibeix als vehicles més contaminants la circulació a la ZBE de l'àmbit Rondes de Barcelona inclosa dins del terme municipal de Barcelona a què es refereix l'article 3.1.

Article 10. Horari de restricció del trànsit

La mesura establerta a l'article 9 és d'aplicació tots els dies laborables, de dilluns a divendres, en horari de 7:00 a 20:00 hores.

Article 11. Casos d'excepcionalitat

1. La declaració d'episodi ambiental de contaminació de l'aire per part de l'òrgan competent de la Generalitat de Catalunya comporta l'activació simultània del Protocol d'actuació davant

d'episodis d'alta contaminació atmosfèrica del Pla bàsic d'emergències municipal i les mesures establertes al decret d'alcaldia que s'aprovi a l'efecte.

2. Amb caràcter excepcional, per raons d'interès general, pot autoritzar-se l'accés a la ZBE, mitjançant resolució motivada de l'alcalde o alcaldessa.

Article 12. El Registre metropolità de vehicles estrangers i d'altres vehicles autoritzats a les Zones de Baixes Emissions

1. L'Àrea Metropolitana de Barcelona disposa i gestiona el Registre metropolità de vehicles estrangers i d'altres vehicles autoritzats a les Zones de Baixes Emissions, el qual es regula pel Reglament aprovat el 21 de maig de 2019.

2. Les persones titulars de vehicles als quals es refereix l'article 9 que vulguin beneficiar-se de les autoritzacions d'accés contemplades a l'article 14 l'han d'inscriure en el Registre metropolità de vehicles estrangers i d'altres vehicles autoritzats a les Zones de Baixes Emissions.

3. Els vehicles estrangers que no estiguin inscrits al Registre metropolità no poden circular dins de la ZBE, sense perjudici del que disposa l'article 14.

Article 13. Exempcions a les mesures de restricció de la circulació de vehicles més contaminants

1. No estan afectats per la restricció establerta a l'article 9 els vehicles més contaminants que pertanyin a alguna de les categories següents:

a) Vehicles dedicats al transport de Persones amb Mobilitat Reduïda (VPMR), segons la definició continguda a l'article 4.1 del Reglament del registre metropolità de vehicles estrangers i d'altres vehicles autoritzats a les Zones de Baixes Emissions.

b) Vehicles de serveis, que presten serveis d'emergència i essencials, segons la definició continguda a l'article 4.4.

c) Vehicles dedicats al transport de persones amb malalties que els condicionen l'ús del transport públic.

2. Per gaudir de l'exempció establerta a l'apartat 1 cal, en qualsevol cas, estar donat d'alta amb validesa al Registre metropolità de vehicles estrangers i d'altres vehicles autoritzats a les Zones de Baixes Emissions, en els termes i les condicions que s'estableixin en el Reglament d'aquest Registre o acomplir els requisits reglamentàriament establerts a tal efecte per l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

Article 14. Autoritzacions d'accés a la Zona de Baixes Emissions (ZBE)

1. Poden obtenir autorització per accedir a la ZBE a què es refereix l'article 3.1 els vehicles més contaminants que pertanyin a alguna de les categories següents:

a) Vehicles que requereixen una autorització de caràcter diari perquè necessiten fer un accés esporàdic dins la ZBE.

b) Vehicles que disposin de matrícula estrangera que compleixin els requisits tecnològics i d'emissions d'accés a la ZBE i no estiguin identificats a la base de dades de la Direcció General de Trànsit.

c) Vehicles que requereixen una autorització temporal per accedir, de forma esporàdica, a la ZBE perquè presten un servei singular, com ara:

1. Tipologia de vehicles recollida a l'annex 4, d'acord amb l'establert a l'article 3 del Reglament del registre metropolità de vehicles estrangers i d'altres vehicles autoritzats a les Zones de Baixes Emissions i a l'annex II del Reial Decret 2822/1998, de 23 de desembre, pel que s'aprova el Reglament General de Vehicles, que estableix la classificació dels vehicles per criteris d'utilització.
2. Vehicles amb autorització específica per part de l'Ajuntament de Barcelona, per prestar activitats singulars o esdeveniments extraordinaris a la via pública.
3. Vehicles que transportin persones diagnosticades de malalties que requereixin realitzar tractaments mèdics de forma periòdica.

2. Per gaudir de les autoritzacions previstes a l'apartat 1 cal, en qualsevol cas, que el vehicle estigui inscrit prèviament amb validesa al Registre metropolità de vehicles estrangers i d'altres vehicles autoritzats a les Zones de Baixes Emissions o acomplir els requisits reglamentàriament establerts a tal efecte per l'Àrea Metropolitana de Barcelona, i, a més, que el seu titular sol·liciti l'autorització corresponent al Registre esmentat abans de les 23:59 hores del dia anterior al qual es vulgui accedir a la ZBE.

No obstant, això últim, en els casos dels vehicles inclosos en l'apartat 1.a) i 1.b), quan l'accés a la ZBE estigui motivada per una urgència mèdica, la sol·licitud de l'autorització s'ha de formular en el termini de tres dies, incloent en el còmput el dia en què hagi tingut lloc l'accés.

3. L'annex 5 concreta el nombre màxim anual d'autoritzacions diàries que poden ser atorgades als vehicles més contaminants per accedir esporàdicament a la ZBE, previstes a l'apartat 1.a) i 1.b) d'aquest article.

4. Sens perjudici del nombre d'autoritzacions establertes a l'annex 5, els vehicles previstos en l'apartat 1.c), poden sol·licitar al Registre metropolità de vehicles estrangers i d'altres vehicles autoritzats a les zones de baixes emissions les autoritzacions que siguin necessàries per poder realitzar aquest transport.

Article 15. Sistema de control

El control del compliment de les disposicions d'aquesta Ordenança es realitza mitjançant un sistema de lectura de matrícules i la plataforma tecnològica de l'Ajuntament amb mitjans automàtics, sens perjudici de les facultats que la Guàrdia Urbana tingui assignades.

Article 16. Seguiment dels efectes de la mesura de restricció en la qualitat de l'aire de Barcelona

1. Correspon a l'Ajuntament analitzar els resultats produïts per l'aplicació de la mesura de restricció del trànsit prevista en aquesta Ordenança i el seu efecte en la qualitat de l'aire i en altres aspectes de la ciutat.

2. En el cas que els nivells de qualitat de l'aire mesurats en les estacions de la XVPCA ubicades a Barcelona no estiguin dins els límits establerts, l'Ajuntament pot modificar les mesures regulades en aquesta Ordenança.

Capítol 4

Règim sancionador

Article 17. Procediment sancionador

El procediment sancionador d'aquesta Ordenança és l'establert a l'Ordenança de circulació de vianants i de vehicles de l'Ajuntament de Barcelona, de 27 de novembre de 1998.

Article 18. Infraccions i sancions

1. Les infraccions tipificades en aquesta Ordenança se sancionen de conformitat amb la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril i el Reial decret legislatiu 6/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària.

2. Les infraccions pròpies d'aquesta Ordenança es classifiquen en lleus, greus i molt greus.

a) Infracció lleu:

L'incompliment de la prohibició de circular per la ZBE establerta a l'article 9 per part dels vehicles més contaminants de les categories L, M1 i N1.

b) Infraccions greus:

1) L'incompliment de la prohibició de circular per la ZBE establerta a l'article 9 per part dels vehicles més contaminants de les categories M2, M3, N2 i N3.

2) L'incompliment de la prohibició de circular per la ZBE establerta a l'article 9 en cas d'haver-se declarat l'episodi de contaminació de l'aire per part de l'òrgan competent de la Generalitat de Catalunya, per part dels vehicles més contaminants de les categories L, M1 i N1.

c) Infracció molt greu:

L'incompliment de la prohibició de circular per la ZBE establerta a l'article 9 en cas d'haver-se declarat l'episodi de contaminació de l'aire per part de l'òrgan competent de la Generalitat de Catalunya, per part dels vehicles més contaminants de les categories M2, M3, N2 i N3

3. Les sancions a les infraccions tipificades en l'apartat 2 són les següents:

a) Les infraccions lleus se sancionen amb una multa de 100 euros.

- b) Les infraccions greus se sancionen amb una multa de 200 euros.
- c) Les infraccions molt greus se sancionen amb una multa de 500 euros.
4. Les sancions establertes a l'apartat anterior poden incrementar-se en un 30 per cent de la seva quantia mínima, en cas de reincidència de la persona responsable. S'entén que hi ha reincidència quan s'ha comès en el termini d'un any més d'una infracció de la mateixa naturalesa, quan així hagi estat declarat per resolució ferma.
5. En la fixació de les sancions de multa es té en compte que, en tot cas, la comissió de la infracció no resulti més beneficiosa per a la persona infractora que el compliment de les normes infringides.
6. Els ingressos obtinguts per les sancions establertes en aquesta Ordenança es destinen a finançar actuacions orientades a impulsar la mobilitat sostenible.

Disposició transitòria primera

Aquesta Ordenança no produeix efectes fins transcorregut 1 any des de la seva entrada en vigor per als:

1. Vehicles de les categories N1, N2, N3, M2 i M3.
2. Vehicles de les categories M1 i L, sempre i quan el seu titular sigui una persona física i acrediti uns ingressos econòmics anuals per tots els conceptes inferiors a l'indicador de renda defectes múltiples (IPREM) més un 10% del IPREM vigent i que el vehicle constitueixi un instrument necessari per al exercici de la seva activitat professional.

Per verificar el compliment de les condicions requerides, l'ens gestor del Registre metropolità de vehicles estrangers i d'altres vehicles autoritzats a les Zones de Baixes Emissions pot efectuar, en els termes establerts a la legislació aplicable, les consultes o accedir a les dades necessàries a efectes de comprovar que es compleixen i de revisar-les fins a l'extinció del termini expressat en aquesta disposició

Disposició transitòria segona

El capítol quatre d'aquesta Ordenança produeix efectes transcorreguts tres mesos comptats a partir de la seva entrada en vigor.

Disposició derogatòria única

Amb l'entrada en vigor d'aquesta Ordenança queda derogat:

- a) El Decret d'Alcaldia S1/D/2017-3425, de 9 de novembre de 2017, per a l'adopció de les mesures de restricció del trànsit dels vehicles més contaminants durant l'episodi ambiental de contaminació atmosfèrica, amb la finalitat de minimitzar els seus efectes sobre la salut dels ciutadans i de restablir els nivells normals de qualitat de l'aire.
- b) Qualsevol altra disposició d'igual o inferior rang que s'oposi o sigui contradictòria amb aquesta Ordenança.

Disposició final primera. Habilitació per modificar els annexos

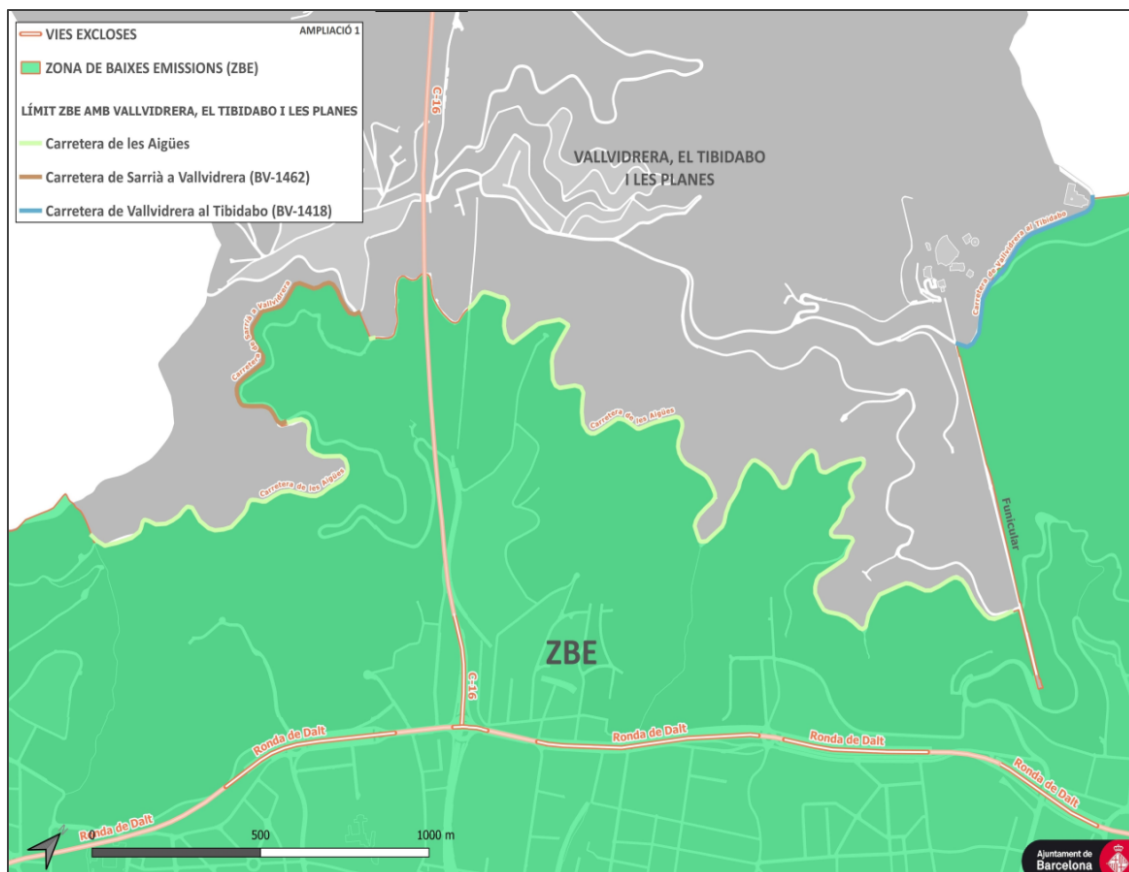
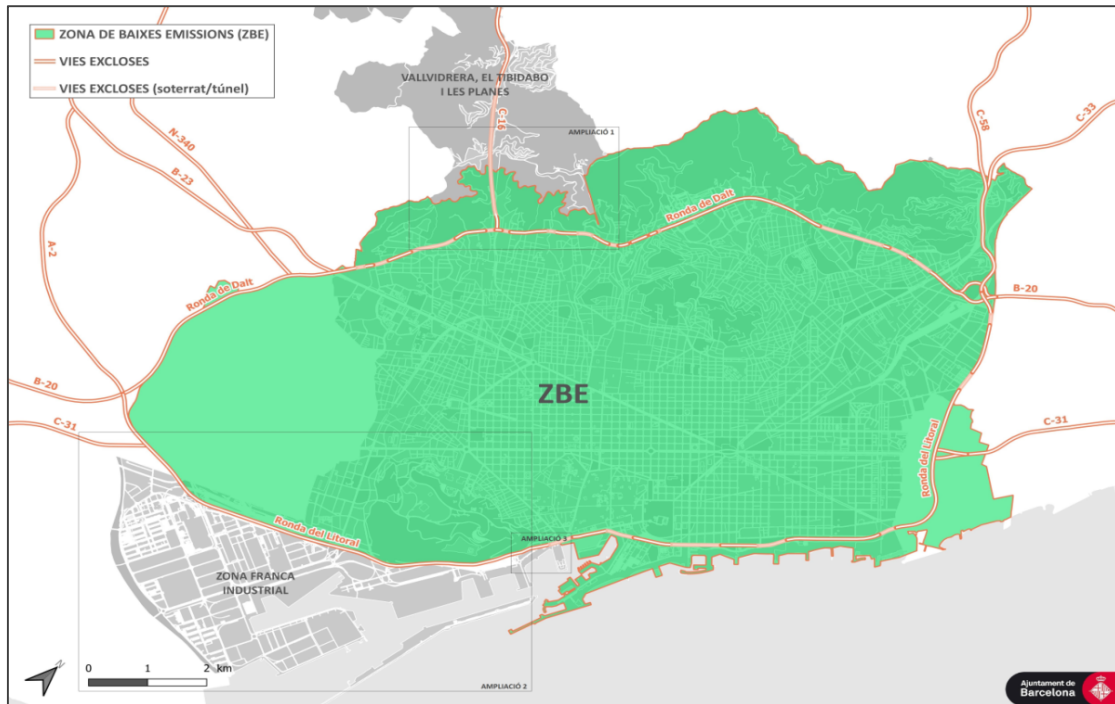
1. Els annexos d'aquesta Ordenança poden ser modificats per decret de l'alcalde o alcaldessa, específicament per a la delimitació de la Zona de Baixes Emissions en el municipi de Barcelona, les categories de vehicles i els distintius ambientals que defineixen els vehicles més contaminants, els vehicles de serveis, els vehicles que presten serveis singulars, i el nombre màxim anual d'autoritzacions diàries.
2. Sense perjudici de l'aplicació, si escau, de l'article 133 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, el procediment de modificació dels annexos ha de ser objecte d'aprovació inicial, d'informació pública per un període mínim de trenta dies, d'aprovació definitiva i de publicació al «Butlletí Oficial de la Província de Barcelona», d'acord amb l'article 16 de la Llei estatal 27/2006, de 18 de juliol, per la que es regulen els drets d'accés a la informació ambiental, de participació pública, pel que fa a la participació del públic en l'elaboració de disposicions de caràcter general relacionats amb el medi ambient. Si durant el període d'informació pública, no es formulen al·legacions ni suggeriments, l'acord d'aprovació inicial esdevindrà automàticament definitiu.
3. Un cop aprovat definitivament el decret d'Alcaldia, s'ha donar compte immediat al Plenari del Consell Municipal.

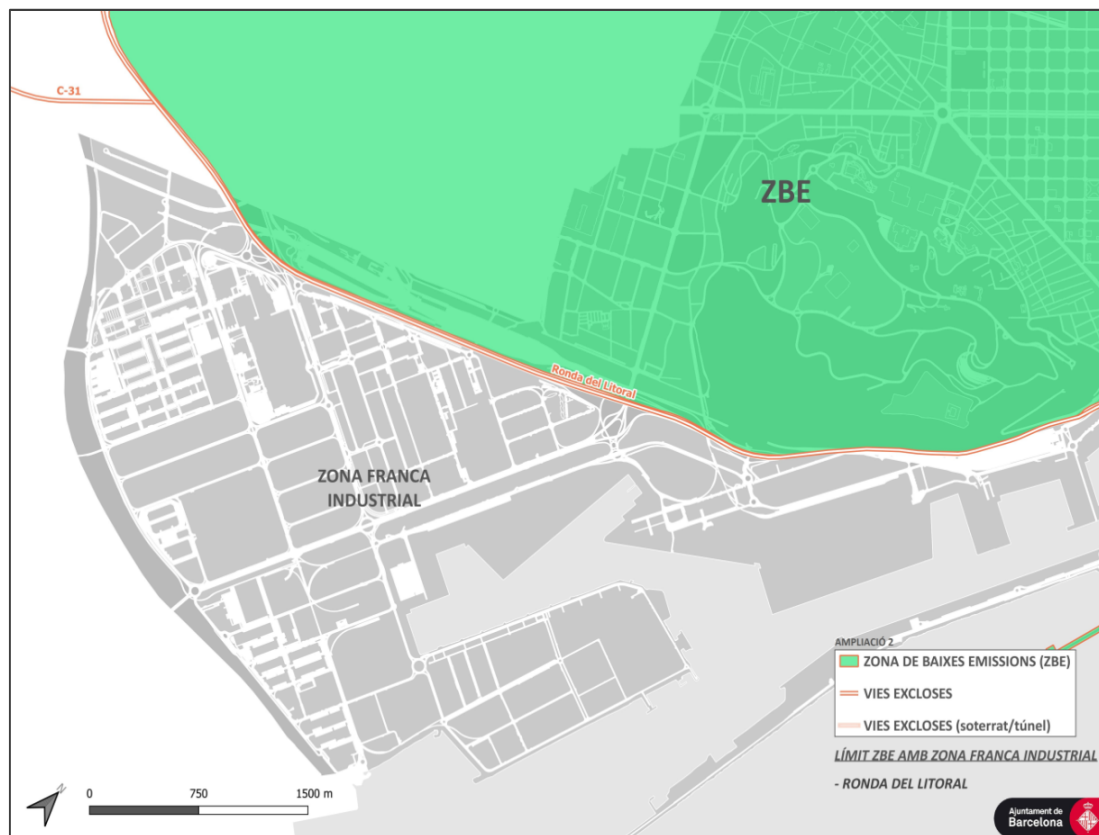
Disposició final segona. Entrada en vigor

Aquesta Ordenança entra en vigor l'endemà de la seva publicació en el «Butlletí Oficial de la Província de Barcelona». També ha de ser objecte de publicació en la Gasetta Municipal de Barcelona i en el web de l'Ajuntament de Barcelona.

Annex 1. La Zona de Baixes Emissions (ZBE) de l'àmbit Rondes de Barcelona.

La ZBE de l'àmbit Rondes de Barcelona és una àrea de 95 km² que inclou Barcelona i els municipis circumdants a les rondes on es restringeix progressivament la circulació dels vehicles més contaminants. Correspon als límits territorials establerts dins la Ronda de Dalt i la Ronda Litoral, i engloba els municipis de Barcelona (a excepció de la Zona Franca - Industrial i el barri de Vallvidrera, el Tibidabo i les Planes), L'Hospitalet de Llobregat i la totalitat o part dels municipis limítrofs amb les rondes: Esplugues de Llobregat, Cornellà de Llobregat i Sant Adrià de Besòs.

Annex 2. Vehicles més contaminants

La condició de «vehicles més contaminants» s'assoleix amb l'acompliment dels dos requisits següents:

a) Estar inclosos en alguna de les categories de vehicles L, M o N.

Aquestes categories corresponen a la classificació establerta a l'annex I del Reglament (UE) n. 168/2013 del Parlament Europeu i del Consell de 15 de gener de 2013 relatiu a l'homologació dels vehicles de dos o tres rodes i als quadricicles, i a la vigilància del mercat dels esmentats vehicles, i a l'annex 2 de la Directiva 2007/46/CE, de 5 de setembre, per la que es crea un marc per a l'homologació dels vehicles de motor i dels remolcs, sistemes, components i unitats tècniques indispensables destinats als dits vehicles.

b) No tenir assignat cap distintiu ambiental segons la classificació dels vehicles pel seu potencial contaminant.

El distintiu ambiental es defineix segons l'annex II del Reglament general de vehicles, aprovat pel Reial decret 2822/1998, de 23 de desembre, en la redacció donada per l'Ordre PCI/810/2018, de 27 de juliol, per la qual es modifiquen els annexos II, XI i XVIII del Reglament general de vehicles, aprovat pel Reial decret 2822/1998, de 23 de desembre.

Annex 3. Vehicles de serveis.

Són vehicles de serveis:

- a) Vehicles que prestin serveis mèdics
- b) Vehicles que prestin serveis funeraris
- c) Vehicles de protecció civil
- d) Vehicles de bombers
- e) Vehicles de policia i de cossos i forces de seguretat de l'Estat.

Mitjançant decret d'Alcaldia es poden afegir altres tipus de vehicles de serveis.

Annex 4. Vehicles que presten un servei singular que poden gaudir d'una exempció d'accés a la ZBE

Són les tipologies de vehicles, següents:

CLASSIFICACIÓ PER GRUP D'UTILITZACIÓ (Annex II R.G.V)		DESCRIPCIÓ	CATEGORIA HOMOLOGACIÓ
05	Escola de conductors	Automòbil destinat a les pràctiques de conducció	N2, N3, M2, M3
22	Blindats	Vehicle destinat al transport de persones i/o mercaderies, de caixa tancada reforçada especialment amb un blindatge.	N1, N2, N3
47	RTV	Vehicle especialment condicionat per emissores de ràdio i/o televisió	N1, N2, N3
49	Taller o laboratori	Vehicle condicionat per al transport d'eines i peces de recanvi que permetin efectuar reparacions	N1, N2, N3
50	Biblioteca	Vehicle adaptat i condicionat de forma permanent per a la lectura i exposició de llibres	N1, N2, N3, M3
51	Tenda	Vehicle especialment adaptat i condicionat de forma permanent per a la venda d'articles	N1, N2
53	Grua d'arrossegament	Automòbil equipat amb dispositius que permeten, elevant-se parcialment, l'arrossegament d'un altre vehicle	N1, N2, N3
54	Grua d'elevació	Vehicle equipat amb dispositius que permeten elevar càrregues, però no transportar-les (no inclou els vehicles amb dispositius d'autocàrrega)	N1, N2, N3, N3G
56	Formigonera	Vehicle especialment construït per al transport d'elements constitutius del formigó, podent-se efectuar la seva mescla durant el transport.	N3, N3G
58	Vehicle per a fires	Vehicle adaptat per a maquinaria de circ o fires recreatives ambulants	N1, N3

CLASSIFICACIÓ PER GRUP D'UTILITZACIÓ (Annex II R.G.V)		DESCRIPCIÓ	CATEGORIA HOMOLOGACIÓ
66	Bomba de formigonar	Vehicle autobomba especialment dissenyat per al moviment de formigó fluït	N3
76	Reg asfàltic	Vehicle destinat a escampar i estendre sobre els diferents paviments betum asfàltic fluidificat	N1, N2, N3
77	Pintabandes	Vehicle utilitzat per realitzar línies de senyalització en el sòl	N1, N2, N3

Mitjançant decret d'Alcaldia es poden afegir altres tipus de vehicles que presten un servei singular.

Annex 5. Autoritzacions diàries d'accés a la ZBE.

Els vehicles afectats per l'article 14 disposen de 10 autoritzacions diàries cada any per a accedir a la part de la ZBE de l'àmbit Rondes de Barcelona inclosa dins del terme municipal de Barcelona a què es refereix l'article 3.1, en els termes establerts en aquesta Ordenança.